Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Iraida Secrieru-Coșleț
Dosarul nr. 2r-1367/25
(2-25070437-02-2r-10072025)

D E C I Z I E

4 august 2025 mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componența:
Președintele completului, judecătorul Valeriu Arhip
Judecătorii Diana Corlăteanu şi Nicolae Ghedrovici

examinând fără participarea părților, recursul declarat de către avocatul Pavel Croitoru, în interesele lui Sergiu Lazarencu,

împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025, prin care nu s-a dat curs acțiunii și din 11 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Lazarencu către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată,-

a c o n s t a t a t:

Circumstanțele cauzei:

La 15 mai 2025, Sergiu Lazarencu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Poziția instanței de fond:

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat lui Sergiu Lazarencu un termen pînă la 10 iunie 2025 în vederea înlăturării neajunsurilor și anume: să prezinte dovada de achitare a taxei de stat conform pct.1.13 din anexa nr. 1 a legii taxei de stat în coraborare cu art.87, lit.k)CPC și pentru solicitarea de dezmințire a informației defăimătoare în sumă de 250 lei, iar conform pct.1.14 din anexa nr.1 a legii taxei de stat pentru solicitarea de reparare a prejudiciului moral în acțiunile de apărare a onoarei și demnității profesionale în sumă de 150 lei.

Ultrior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Lazarencu către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.S-a remis lui Sergiu Lazarencu, încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate. S-a explicat lui Sergiu Lazarencu, că restituirea cererii de chemare în judecată, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceiași cerere, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă va lichida neajunsurile.

Solicitarea recurentului:

Nefiind de acord cu încheierile instanței de fond, la 26 iunie 2025, avocatul Pavel Croitoru, în interesele lui Sergiu Lazarencu, a declarat recurs împotriva încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025 și 11 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, la etapa de primire a cererii de chemare în judecată.

Argumentele părților:

În motivarea recursului reprezentantul părții a indicat, că reclamantul nu a cunoscut despre faptul că instanța a emis încheierea din 23.05.2025, prin care a indicat necesitatea de a plăti o taxă de stat suplimentară. La depunerea acțiunii, reclamantul a plătit taxa de timbru în mărime de 200 lei și taxa de stat pentru acțiunile cu privire la constatarea încălcării dreptului protecția onoarei și demnității în mărime de 250 lei.

În acest context, consideră că este neîntemeiată soluția primei instanțe în privința necesității achitării suplimentare a taxei de stat în mărime de 250 lei pentru solicitarea de dezmințire a informațiilor defăimătoare. Or, această solicitare reprezintă cerința esențială într-o cauză cu privire la defăimare.

Cu referire la argumentul instanței despre necesitatea de a plăti taxa de stat suplimentară în mărime de 150 lei pentru cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral de 1 leu, a menționat, că instanța de judecată corect a stabilit această obligațiune.

Suplimentar a susținut, că recurentul nu a cunoscut despre încheierea din 23.05.2025, prin care a fost obligat să plătească suplimentar taxă de stat. În cererea de chemare în judecată reclamantul a comis o eroare tehnică, indicînd eronat denumirea poștei electronice – *****@gmail.com, pe cînd adresa corectă este *****@gmail.com. Astfel, chiar dacă instanța a expediat încheierea din 23.05.2025 pe poșta electronică *****@gmail.com, reclamantul de facto nu a avut posibilitate să facă cunoștință cu aceasta deoarece nu deține și nu a deținut vreodată acces la această poștă electronică. Reclamantul recunoaște eroarea sa, însă consecințele acesteia sunt suficient de grave, deoarece afectează dreptul reclamantului la acces la instanță, prevăzut de Convenția Europeană pentru Drepturile Omului. Trebuie de avut în vedere că, reclamantul nu este un profesionist în domeniul dreptului și anterior nu a avut vreo practică de comunicare cu instanțele de judecată prin intermediul poștei electronice.

Recurentul nu pune la dubii legalitatea utilizării poștei electronice în calitate de modalitate de notificare a participanților, însă la caz, instanța urma să depună un minim efort pentru a se asigura, că reclamantul a recepționat încheierea (eventual prin telefonogramă), avînd în vedere că, reclamantul nu a confirmat recepționarea mesajului iar anterior nu a existat vreo corespondență cu utilizarea acestei poște electronice. De asemenea, trebuie de luat în vedere și termenul de prescripție de 30 de zile pentru adresarea în instanța de judecată în cauze legate de defăimare.

A opiniat, că prin restituirea cererii reclamantului în condițiile expuse nu reprezintă o măsură proporțională și prin aceasta este afectat dreptul reclamantului de acces la instanță.

Termenul de declarare a recursului:

Conform art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Colegiul Civil a constatat că, încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost emisă la 11 iunie 2025. Astfel, recursul declarat de avocatul Pavel Croitoru, în interesele lui Sergiu Lazarencu, la 26 iunie 2025 a fost depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

Analizând legalitatea și temeinicia încheierii atacate, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru conchide că recursul urmează a fi admis și casată parțial încheierea contestată, reieșind din considerentele ce succed.

Conform art. 424 alin. (l) Cod de procedură civilă, Curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

În condițiile art. 426 alin. alin. (2) şi (3) din Codul de procedura civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă. Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. b) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 168 alin. (2) Cod de procedură civilă, judecătorul care a primit cererea de chemare în judecată spre examinare verifică dacă aceasta întrunește exigențele prevăzute de lege. Dacă cererea de chemare în judecată nu întrunește exigențele prevăzute de lege, urmează a fi aplicate prevederile art.171 alin.(1).

Conform art. 171 alin. (1) Cod de procedură civilă, după ce constată că cererea a fost depusă în judecată fără a se respecta condițiile art.166 și 167 alin. (1) lit. a), b), c) și e), judecătorul emite, în cel mult 5 zile de la repartizarea cererii, o încheiere pentru a nu se da curs cererii, comunicând persoanei care a depus cererea acest fapt de încălcare și acordându-i un termen rezonabil pentru lichidarea neajunsurilor.

În temeiul prevederilor dispozițiilor art. 166 alin. (2) Cod de procedură civilă, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanţa căreia îi este adresată;b) numele sau denumirea reclamantului, domiciliul ori sediul lui, numărul de identificare de stat (IDNO) – pentru persoane juridice și întreprinzători individuali și numărul de identificare personal (IDNP) – pentru persoane fizice; dacă reclamantul este o persoană juridică, datele bancare, numele reprezentantului şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de reprezentant dacă reclamantul locuiește în străinătate, adresa din Republica Moldova unde urmează a i se face comunicările despre proces; b[1]) numărul de telefon şi alte date de contact ale reclamantului persoană fizică; numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reclamantului persoană juridică; c) numele sau denumirea pîrîtului, domiciliul ori sediul lui; c[1]) numărul de telefon, numărul de fax, poşta electronică sau alte date de contact ale pîrîtului, în cazul în care reclamantul dispune de aceste date; c[2]) numele, prenumele, adresa, numărul de telefon, adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor şi alte date de contact ale reprezentantului reclamantului; d) esenţa încălcării sau a pericolului de încălcare a drepturilor, libertăţilor sau intereselor legitime ale reclamantului, pretenţiile lui; e) circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţiile şi toate probele de care acesta dispune în momentul depunerii cererii; e[1]) lista probelor anexate; e[2]) lista probelor reclamate; e[3]) cererile de reclamare a probelor, efectuare a expertizei, numire/recuzare a expertului, alte cereri formulate; f) pretenţiile reclamantului către pîrît; g) valoarea acţiunii, dacă aceasta poate fi evaluată; h) date despre respectarea procedurii de soluționare prealabilă a litigiului pe cale extrajudiciară dacă pentru un astfel de litigiu îndeplinirea procedurii este prevăzută de lege sau de contractul părţilor; i) documentele anexate la cerere.

Potrivit art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, dacă persoana care a depus cererea îndeplinește în termen toate cerințele enumerate în încheierea judecătorului, cererea se consideră depusă la data prezentării inițiale în judecată. În caz contrar, ea nu se consideră depusă și împreună cu actele anexate, se restituie reclamantului printr-o încheiere judecătorească ce poate fi atacată cu recurs.

Din suportul probatoriu, instanța de recurs a constatat, că la 15 mai 2025, Sergiu Lazarencu s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025, nu s-a dat curs cererii de chemare în judecată, fiind acordat lui Sergiu Lazarencu un termen pînă la 10 iunie 2025 în vederea înlăturării neajunsurilor și anume: să prezinte dovada de achitare a taxei de stat conform pct.1.13 din anexa nr. 1 a legii taxei de stat în coraborare cu art.87, lit.k)CPC și pentru solicitarea de dezmințire a informației defăimătoare în sumă de 250 lei, iar conform pct.1.14 din anexa nr.1 a legii taxei de stat pentru solicitarea de reparare a prejudiciului moral în acțiunile de apărare a onoarei și demnității profesionale în sumă de 150 lei.

Ultrior, prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2025, s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Lazarencu către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată.S-a remis lui Sergiu Lazarencu, încheierea în cauză, împreună cu cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate. S-a explicat lui Sergiu Lazarencu, că restituirea cererii de chemare în judecată, nu exclude posibilitatea adresării repetate în judecată cu aceiași cerere, cu același obiect şi aceleași temeiuri dacă va lichida neajunsurile.

Dispunând restituirea cererii de chemare în judecată în baza art. 171 alin. (2) Cod de procedură civilă, prima instanță și-a motivat soluția prin faptul că reclamantul Sergiu Lazarencu nu a înlăturat neajunsurile enumerate în încheierea prin care nu a fost dat curs cererii de chemare în judecată.

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru, analizând situația de fapt din prezenta speță în raport cu prevederile normelor de drept enunțate, ajunge la concluzia că, soluția instanței de fond, în partea obligării reclamantului la achitarea taxei de stat în sumă de 250 lei pentru solicitarea de dezmințire a informațiilor pretinse defăimătoare este una greșită.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul reiterează că conform art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, (1) Orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale lezate prin răspîndirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie. (2) Persoana lezată prin răspîndirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiţii: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informaţie. (3) Persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Astfel, solicitarea cu privire la dezmințirea informațiilor defăimătoare reprezintă mecanismul prin care reclamantul își poate apăra dreptul la protecția onoarei și demnității. Solicitarea cu privire la constatarea încălcării dreptului și dezmințirea informațiilor defăimătoare reprezintă un bloc comun și indispensabil al unei cauze cu privire la defăimare. Or, nu poate exista în mod separat o cerință de dezmințire adresată pîrîtului, fără să existe o încălcare a drepturilor reclamantului la protecția onoarei și demnității.

Cu referire la concluzia instanței despre necesitatea de a plăti taxa de stat suplimentară în mărime de 150 lei pentru cerința cu privire la încasarea prejudiciului moral de 1 leu, Colegiul judiciar consideră, că instanța de fond corect a stabilit această obligațiune.

În condițiile descrise Colegiul conchide că instanța greșit a aplicat sancțiunea procesuală de restituirea a acțiunii, or sancțiunile procesuale pot surveni pentru subiectul obligat în cadrul unui raport procedural în caz de: (i) neîndeplinire a unui act de procedură; (ii) îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură; (iii) exercitarea abuzivă a unui drept procedural, situații neconstatate.

Prin urmare, reținând ca fiind întemeiate argumentele recurentului cu referire la netemeinicia restituirii cererii de chemare în judecată, în situația în care acest instrument procedural a fost utilizat defectuos, Colegiul conchide lipsa temeiurilor care ar justifica menținerea încheierilor Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025, prin care nu s-a dat curs acțiunii și din 11 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată.

Colegiul constată că la caz, instanţa de fond nu a ţinut cont de prevederile legii, și nu a ținut cont de o eventuală îngrădire a dreptului reclamantului de acces liber la justiţie, garantat prin prisma principiilor fundamentale ale Constituţiei Republicii Moldova dar şi a Convenţiei cu privire la Drepturile şi Libertăţile Fundamentale ale Omului.

Pornind de la premisa că drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, iar nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanțe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiție.

Astfel, prin prisma celor constatate și menționate supra, în raport cu jurisprudența Curții Europene, instanța de recurs remarcă că, acțiunile instanței de fond de restituire a cererii, în circumstanțele expuse mai sus ar putea genera încălcarea efectivă a art. 6 CEDO.

Reieşind din cele menţionate supra, şi având în vedere că soluţia oferită de prima instanţă este una neîntemeiată, Completul judiciar ajunge la concluzia de a admite recursul declarat, a casa încheierea primei instanţe, restituind cauza spre rejudecare în aceeași instanță, în același complet de judecată, la faza de primire a cererii.

Din aceste raționamente, în conform art. 423-427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios administrativ al Curții de Apel Centru,-

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de avocatul Pavel Croitoru, în interesele lui Sergiu Lazarencu.

Se casează parțial încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 23 mai 2025, în partea obligării reclamantului la achitarea taxei de stat în sumă de 250 lei pentru solicitarea de dezmințire a informațiilor pretinse defăimătoare și integral încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 iunie 2025, prin care s-a restituit cererea de chemare în judecată înaintată de Sergiu Lazarencu către Vasile Costiuc privind constatarea încălcării dreptului la respectul onoarei, demnității și reputației profesionale, repararea prejudiciul moral și încasarea cheltuielilor de judecată, restituind cauza în aceeași instanță şi în același complet de judecată, la etapa de primire a cererii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul Valeriu Arhip

Judecătorii Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici